

Dictamen núm. 3/2011, relatiu al Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 19 de gener de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, relativa al Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El dia 24 de gener s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de la directora general de Menors i Família sobre l'oportunitat d'elaborar un decret pel qual es reguli l'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears
2. Estudi econòmic de la Secretaria General
3. Resolució d'inici de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, d'inici del procediment
4. Esborrany del Projecte de decret
5. Tràmit d'audiència del Projecte de decret, a les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears, als consells insulars, als col·legis professionals i a la FELIB.

6. Resolució de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret i publicació en el BOIB
7. Suggeriments presentats per les conselleries d'Habitatge i Obres Públiques, Comerç, Indústria i Energia, Innovació, Interior i Justícia, Economia i Hisenda, Turisme i Treball, Presidència.
8. Suggeriments presentats pel Col·legi Oficial de Psicòlegs de les Illes Balears
9. suggeriments presentats pel Lobby de Dones de Mallorca
10. Suggeriments presentats pel Consell de Participació de les dones de les Illes Balears
11. Segona versió del Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb inclusió dels suggeriments anteriors
12. Informe d'Impacte de Gènere de l'Institut Balear de la Dona
13. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
14. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració sobre la correcció de Comunitat Autònoma de les Illes Balears
16. Estudi de les càrregues administratives relatiu al Projecte de decret
17. Certificat del secretari del Consell d'Infància i Família en el qual es fa constar que en l'ordre del dia de la sessió ordinària del Ple del Consell d'Infància i Família de les Illes Balears que tindrà lloc el dia 2 de febrer de 2011 a Palma, s'ha acordat incloure el següent punt: projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que es eleva a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de febrer de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en sis capítols amb un total de 45 articles, i una part final composta per dues disposicions addicionals, una de transitòria i dues de final.

En el preàmbul exposa no només el marc jurídic dels punts de trobada familiar, sinó la seva funció com a programa d'intervenció familiar que s'ha de fer servir en situacions en que no s'hagi obtingut resultat adequat amb altres recursos o es prevegi que, per raó de conflictivitat o les fortes discrepàncies entre les parts sigui l'únic recurs factible en un moment determinat.

El Punt de Trobada Familiar es concep com un centre de serveis socials que té com a objectiu fonamental, d'acord amb el principi de l'interès superior del menor, facilitar l'exercici del dret dels menors a relacionar-se amb el progenitor (pare o mare) que no en té la custòdia i amb altres membres de la família.

El Punt de Trobada Familiar disposa d'un equip de professionals especialitzats per dur a terme un procés d'intervenció familiar per facilitar l'acompliment del Règim de Visites dictat pel jutjat corresponent i orientat a normalitzar les relacions i acabar la intervenció en el moment que es consideri adequat. El final de la intervenció del Punt de Trobada Familiar no significa el final del dret de visites del progenitor (pare o mare) que no en té la custòdia, sinó que es tracta que aquestes puguin continuar en un àmbit normalitzat, una vegada que les parts, en el període de temps que s'estableix, hagin adquirit les habilitats necessàries per exercir les seves responsabilitats parentals respecte del règim de visites que tinguin establert, amb plena autonomia i independència del recurs, i contribueixin amb això al correcte desenvolupament emocional i afectiu del menor.

II. La part dispositiva consta de sis capítols, amb un total de 45 articles:

Capítol I, articles 1 a 5, regula l'objecte, l'àmbit d'aplicació, una sèrie de definicions i els principis d'intervenció i els objectius que es pretén aconseguir amb la intervenció en aquest recurs.

L'objecte d'aquest decret és regular, en l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, els aspectes funcionals i organitzatius dels punts de trobada familiar per derivació judicial, com a recursos socials especialitzats de suport a la família en el marc dels programes de suport a la família, a la infància i l'adolescència.

Capítol II, àmbit d'actuació dels punts de trobada familiar (articles 6 a 11), estableix qui pot ser usuari o usuària d'aquest recurs social, els seus drets i les seves obligacions. L'article 11 fa referència a la protecció de les dades de

caràcter personal, d'acord amb la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal i el Reglament que la desplega.

El capítol III (articles 12 a 33) regula en 4 seccions les actuacions en els punts de trobada familiar de titularitat pública. Així, en la secció primera estableix una durada màxima de 18 mesos de la intervenció, prorrogable mitjançant resolució judicial, i el caràcter gratuït del servei.

La secció segona, dedicada a la fase de derivació al Punt de Trobada Familiar disposa que aquesta es fa per disposició judicial.

Les actuacions prèvies a la intervenció apareixen en la secció tercera i són l'entrevista amb el professional de referència, la valoració inicial i el pla d'intervenció individualitzada, a partir del qual han de començar les visites, els intercanvis o els acompanyaments previstos en el marc del pla, amb respecte del règim previst en la resolució judicial de derivació.

El procediment d'intervenció pròpiament ve regulat en la secció quarta, on es preveu, entre d'altres, les actuacions a dur a terme en cas de manca de visita.

El capítol IV, estructura organitzativa i requisits del personal (articles 34 a 39), disposa que el punt de trobada ha de comptar amb un coordinador o coordinadora, un equip tècnic de caràcter multidisciplinari i, amb caràcter facultatiu, personal voluntari o professionals en pràctiques acadèmiques.

El capítol V, requisits materials (articles 40 a 42) tracta aspectes com la ubicació dels punts de trobada, els equipaments necessaris i la seguretat de les persones i de les instal·lacions.

El règim d'autorització, de control d'inspecció i sancionador es desplega en el capítol VI (articles 43 a 45), el qual se'n remet a la regulació a la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, i al Decret 66/1999, de 4 de juny, pel qual s'aprova el Reglament regulador del sistema balear de serveis socials en tot el que li sigui d'aplicació.

III. Finalment, la disposició addicional primera fa referència a l'obligació que tenen els punts de trobada familiar per derivació judicial, independentment de la seva titularitat, de remetre la documentació que

s'estableix en aquesta disposició a la Direcció General de Menors i Família com a òrgan administratiu competent.

La disposició transitòria estableix l'autorització de funcionament per als punts de trobada familiar per derivació judicial existents a la data d'entrada en vigor del Decret, així com els terminis dins dels quals han d'ajustar les seves característiques actuals als requisits que estableix la norma. Es preveu un termini de dos anys a partir de la data d'entrada en vigor.

III. Observacions generals

Primera. La Recomanació núm. 98 del Comitè de Ministres als estats membres sobre la mediació familiar, amés de reconèixer el nombre creixent de conflictes familiars, i de considerar la necessitat d'assegurar la protecció de l'interès superior del menor i del seu benestar, reconeix les següents característiques específiques dels conflictes familiars:

- El fet que els conflictes impliquen a persones que tenen relacions interdependents que continuaran en el temps.
- El fet que els conflictes familiars sorgeixen en un context emocional difícil que els agreuja.
- El fet que la separació i el divorci tenen un impacte sobre tots els membres de la família, en especial sobre els infants.

Segona. La família és el nucli fonamental de desenvolupament de les persones, motiu pel qual en casos de conflicte familiar la intervenció pública, de vegades, es fa necessària per protegir els interessos dels més dèbils en les relacions familiars en compliment del mandat estatutari segons el qual l'Administració de la Comunitat Autònoma ha de vetllar per la protecció social de la família (article 30.16). Entenem que per a un desenvolupament saludable dels menors, són vitals unes relacions familiars estables i que l'estabilitat, avui en dia, no va necessàriament lligada al manteniment del vincle marital, sinó que és possible, encara que difícil, mantenir relacions familiars estables en processos de separació i divorci.

Consideram que els punts de trobada familiar poden contribuir al restabliment de relacions familiars trencades pels conflictes familiars i que afecten especialment els menors.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació al procediment trobam a faltar l'audiència a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. Si bé l'esborrany del projecte de decret es va trametre a les administracions públiques i a diverses entitats representatives d'interessos socials, no consta la tramesa a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

Segona. En general, no es deriva amb claredat del text del Projecte de decret quines administracions han de prestar els serveis de punt de trobada familiar, si bé, sembla clar que qui ha de finançar-los és l'Administració de la Comunitat Autònoma. D'acord amb l'article 5 que regula la tipologia, sembla que qualsevol administració pública ha de poder crear un punt de trobada. Tampoc no advertim els criteris pels quals es deriven els assumptes a un punt de trobada o a un altre, cosa important ja que l'article 13 declara el caràcter gratuït dels punts de trobada familiar públics.

De la disposició transitòria única del Projecte de decret es desprèn l'existència de punts de trobada familiar ja en funcionament. No obstant això, consideram que si s'aprova un decret que ha de regular-los, convindria aprofitar per establir els criteris de derivació i les mesures a adoptar per a la coordinació entre tots els punts i amb els serveis de mediació familiar. Igualment, i tenint en compte la insularitat, s'ha de regular l'accés al punt de trobada d'aquells ciutadans que no comptin amb un a la seva illa de residència.

Tercera. Consideram que els principis d'intervenció de l'article 3 són d'observança imprescindible per a l'èxit de les intervencions que efectuïn, ja que impliquen l'assumpció de les pròpies responsabilitats pels membres de la família, la temporalitat de la intervenció, la imparcialitats de les intervencions i la qualitat del sistema.

Quarta. L'article 10 regula les queixes i suggeriments dels punts de trobada de titularitat de l'Administració de la Comunitat Autònoma, però no fa cap esment de com s'han de tramitar les queixes i suggeriments que puguin sorgir en els punts de trobada familiar titularitat d'altra administració o de titularitat privada, cosa que entenem seria recomanable.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general

Vist i plau

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Govern de les Illes Balears

Resumen de Firmas del Documento Actual

Página de firmas: 1

Nombre del Documento:

"dictamen_3_2011"

Firma

Firma